

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale a fost elaborat de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI)

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Dezvoltarea accelerată a economiei, evoluțiile și tendințele mediului de afaceri, concurența acerbă pe piață impun asigurarea unui nivel înalt al protecției informațiilor ce constituie secrete comerciale. Secretele comerciale reprezintă informații deosebit de importante, cu valoare economică ridicată (know-how, informații de afaceri, informații tehnologice), care aparțin deținătorilor acestora cu drept de proprietate, în special întreprinderilor, și le permit să obțină valoare adăugată din propriile creații și inovații, precum și să devină competitive pe piață.

Art. 476 alin. (3) din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 statuează faptul că secretele comerciale sunt bunuri ce țin de domeniul proprietății intelectuale și dispun de un sistem de reglementare separat. Corespunzător, secretele comerciale, fiind la fel de importante ca și brevetele și alte obiecte de proprietate intelectuală, sunt expuse practicilor necinstite, care vizează însușirea abuzivă a informațiilor în vederea obținerii beneficiilor.

Regimul de protecție al acestor bunuri incorporabile este reglementat de Codul Civil al Republicii Moldova și anume - Titlul III *Categoriile de obligații* Capitolul XXXIII *Răspunderea delictuală* Secțiunea a 3-a *Răspunderea pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor comerciale*, urmare amendamentelor introduse prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, în vederea transunerii *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale*. Deși normele actuale instituie principiile de bază ale conceptului de *secret comercial*, drepturile deținătorului secretului comercial, accesul acestuia la instanță, posibilitatea obținerii unor despăgubiri, totuși, prevederile respective nu sunt suficiente și nu oferă o reglementare unitară, deplină acestui instrument de protecție. Din aceste considerente se constată că regimul juridic național al protecției secretelor comerciale nu oferă beneficiarilor de drepturi același nivel de protecție precum cel al statelor europene, instituit prin directiva menționată, iar transpunerea prevederilor acesteia în legislația națională este incompletă.

Corespunzător, urmare examinării cadrului normativ aplicabil se remarcă, în special, următoarele curențe:

- deținătorii secretelor comerciale dispun de posibilități restrânse în exercitarea drepturilor deținute, fiind constatată lipsa reglementării unor măsuri juridice care pot fi aplicate pe durata procedurilor judiciare, cât și după finalizarea

acestora, în scopul prevenirii dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a secretelor comerciale;

- lipsește statuarea normativă a unui principiu esențial asigurării protecției și anume - asigurarea confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare, precum și nu există careva măsuri specifice care pot fi aplicate în acest scop;

- nu sunt clare circumstanțele specifice care să permită instanței aprecierea situațiilor de utilizare ilegală a secretelor comerciale sau a riscurilor existente, precum și a necesităților aplicării sau încetării măsurilor juridice, constituirii cauțiunilor, garanțiilor, acordării despăgubirilor corespunzătoare;

- terminologia utilizată nu este uniformă, fapt ce determină riscuri de interpretare necorespunzătoare a normelor.

Reieșind din importanța acestor informații, ce vizează prioritar know-how-ul, informațiile de afaceri și cele tehnologice, precum și luând în considerare interesele legitime de asigurare a protecției acestora, **se constată necesitatea unui cadru normativ unitar și complet în materie de secrete comerciale, care să ofere protecția juridică corespunzătoare, racordată principiilor și standardelor europene.**

În esență, elaborarea proiectului Legii privind protecția secretelor comerciale este determinată de reglementarea normativă fragmentară a protecției informațiilor ce constituie secrete comerciale, precum și de necesitatea transunerii depline a prevederilor *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale* în vederea asigurării protecției secretelor comerciale la nivelul corespunzător celui reglementat de statele membre ale Uniunii Europene.

Aprobarea proiectului în cauză derivă din prioritățile incluse în Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 (*acțiunea cu nr. 2.45*, care vizează aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Codului Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 în vederea armonizării acestuia cu legislația UE privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale).

Totodată, reieșind din faptul că protecția secretelor comerciale vizează un spectru complex de mecanisme, proceduri și măsuri, cu caracter specific, aplicabile în vederea asigurării nedivulgării acestor informații, precum și pentru a sistematiza atât normele materiale, cât și cele procedurale într-un singur act normativ, urmare discuțiilor cu autoritățile de resort (Cancelaria de Stat, Centrul de Armonizare a Legislației, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene), inclusiv în cadrul ședinței de lucru din 02.08.2023, s-a convenit elaborarea unei legi speciale, care să asigure reglementarea completă și unitară a acestui instrument juridic de protecție.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul legii transpune deplin prevederile *Directivei (UE) 2016/943 a Parlamentului European și a Consiliului din 8 iunie 2016 privind protecția know-how-ului și a informațiilor de afaceri nedivulgate (secrete comerciale) împotriva dobândirii, utilizării și divulgării ilegale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 157 din 15 iunie 2016*, pentru a asigura compatibilitatea cadrului normativ național cu prevederile actului european menționat.

Proiectul național reprezintă un exercițiu de continuare a apropierei cadrului normativ al Republicii Moldova de actele normative ale UE și de instrumentele internaționale în domeniul proprietății intelectuale.

La proiect a fost elaborat și prezentat Tabelul de concordanță.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În scopul consolidării cadrului normativ în domeniul protecției secretelor comerciale împotriva dobândirii, utilizării sau divulgării ilegale a acestora, dat fiind faptul că informațiile ce constituie secrete comerciale reprezintă valoroase instrumente concurențiale, a căror protecție necesită o abordare și reglementare specifică, prin proiectul dat se propune instituirea normelor juridice care să ofere deținătorilor de drepturi cadrul juridic complet, precum și instrumentele și pârghiile necesare la care pot apela în vederea obținerii protecției corespunzătoare a informațiilor economice deținute.

Conceptul proiectului legii speciale, drept cadru normativ unitar, care să comaseze atât normele juridice materiale, cât și cele procedurale, impun totodată abrogarea Secțiunii a 3-a *Răspunderea pentru dobândirea, utilizarea sau divulgarea ilegală a secretelor comerciale* Capitolul XXXIII *Răspunderea delictuală* Titlul III *Categoriile de obligații* Cartea a treia din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002 (art. 2047 – 2054).

În esență, proiectul Legii privind protecția secretelor comerciale vizează:

- *Definirea corespunzătoare a conceptelor de bază:* secretul comercial, făptuitor, deținător al secretului comercial, mărfuri care contravin normelor;
- *Stabilirea limitelor de aplicare a cadrului normativ:* asigurarea exercitării altor drepturi stabilite de lege (dreptul la libera exprimare și informare, asigurarea interesului public și atribuțiilor funcționale ale autorităților);
- *Reglementarea modurilor de dobândire, utilizare și divulgare a secretelor comerciale:* delimitarea acțiunilor care constituie dobândire, utilizare și divulgare ilegală a secretelor comerciale de cele săvârșite în mod legal;
- *Stabilirea drepturilor deținătorilor secretelor comerciale:* asigurarea protecției corespunzătoare a informațiilor ce constituie secrete comerciale, acces la justiție, aplicarea măsurilor de încetare a acțiunilor ce prejudiciază confidențialitatea secretelor comerciale, obținerea despăgubirilor;
- *Instituirea măsurilor, procedurilor și acțiunilor reparatorii:* oferirea deținătorilor secretelor comerciale a instrumentelor juridice de intervenție în vederea contracarării acțiunilor de utilizare ilegală;
- *Instituirea măsurilor suplimentare de protecție a secretelor comerciale:* stabilirea obligativității asigurării confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare și stabilirea măsurilor specifice

necesare în acest sens, reglementarea măsurilor provizorii și asiguratorii, măsurilor corespunzătoare privind publicarea hotărârilor judecătorești;

➤ *Identificarea circumstanțelor determinante:* respingerii aplicării măsurilor juridice de apărare, încetării obligației asigurării confidențialității secretelor comerciale pe parcursul procedurilor judiciare, aprobării, respingerii, încetării aplicării măsurilor provizorii și asiguratorii, acordării despăgubirilor persoanelor prejudiciate;

➤ *Aplicarea termenului general de prescripție extinctivă acțiunilor ce vizează protecția secretelor comerciale normelor;*

➤ *Uniformizarea terminologiei utilizate,* în vederea excluderii situațiilor de interpretare neunivocă a normelor aplicate.

În vederea asigurării unei perioade de conștientizare a noilor reglementări propuse conform proiectului de lege menționat, precum și faptului abrogării unei părți componente a Codului civil al Republicii Moldova, se propune ca intrarea în vigoare a actului normativ să se realizeze la expirarea a 2 luni de la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Amendamentele propuse conform proiectului nu necesită careva cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect se încadrează perfect în cadrul normativ în vigoare, întrucât are drept scop reglementarea completă a unui mecanism de protecție deja instituit.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile art. 8 lit. a) și art. 9 alin. (1) și (2) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, la data de 21.09.2022, AGEPI a publicat anunțul despre inițierea elaborării acestui proiect, fiind invitați toți subiecții interesați să înainteze propuneri corespunzătoare în acest sens (<https://agepi.gov.md/ro/news/elaborarea-proiectului-de-lege-privind-protectia-secretelor-comerciale>).

Proiectul este plasat pe pagina web oficială a AGEPI www.agepi.gov.md la compartimentul „*Transparența/Consultări publice/Proiecte supuse consultărilor publice*”, precum și pe www.particip.gov.md.

De asemenea, proiectul urmează a fi supus avizării în conformitate cu procedura stabilită prin Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție, în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul urmează a fi supus expertizei de compatibilitate, în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi supus expertizei juridice, în conformitate cu procedura stabilită în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de evaluare a proiectului a fost examinată și susținută de către membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în cadrul ședinței din 25.07.2023.

Director general

Eugeniu RUSU